

Stöd till bättre resursutnyttjande – en professionsmiljard

Delredovisning – möjliggörande för sjuksköterskor att genomgå specialistutbildning.

2018-09-28

Deluppdrag till Socialstyrelsen

Redovisa arbetet med att möjliggöra för sjuksköterskor att genomgå specialistutbildning med anledning av de 300 miljoner som avsatts för ändamålet inom ramen för professionsmiljarden (S2017/00378/FS).

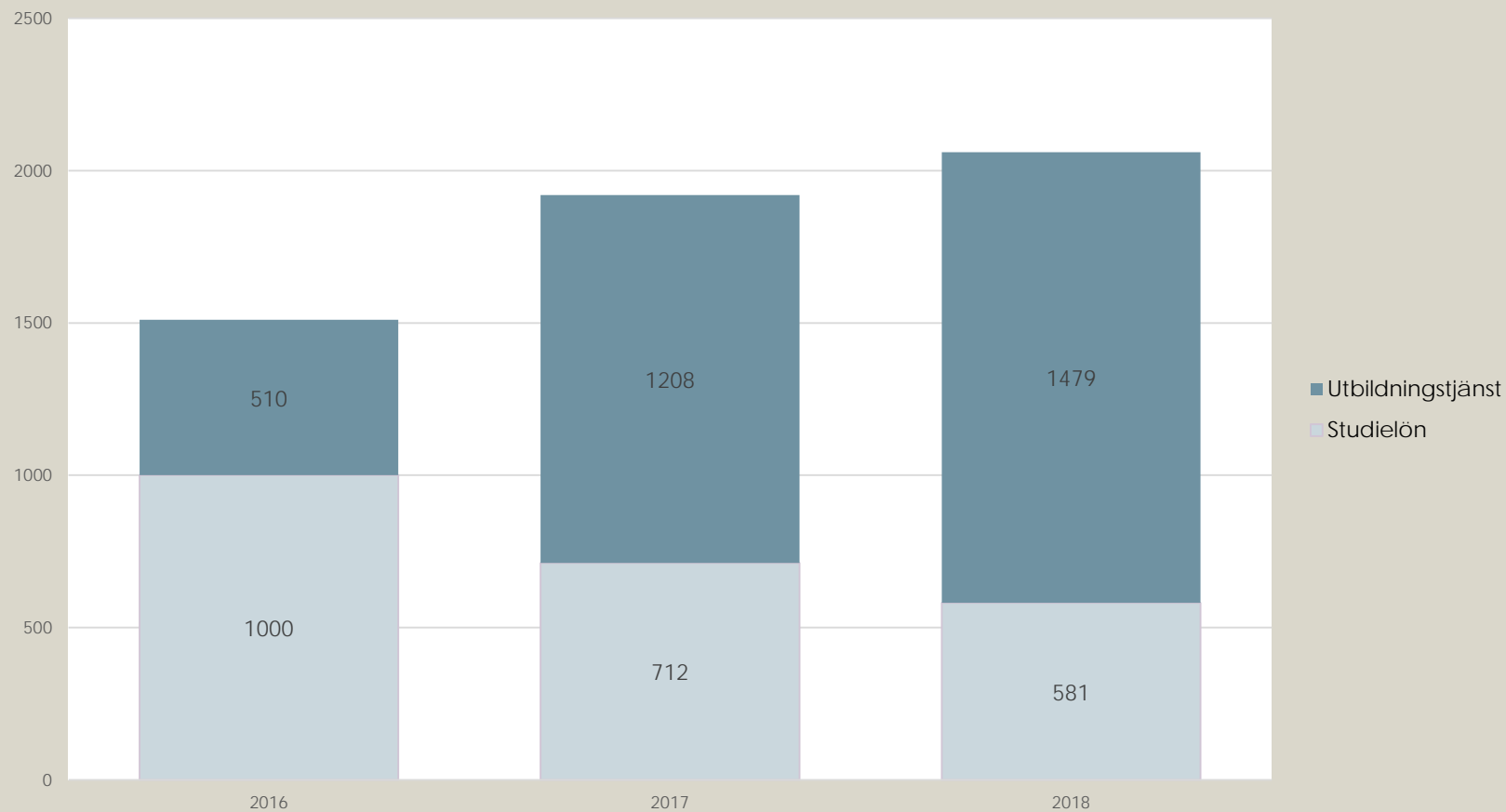
Genomförande

Enkät som skickades ut till samtliga landsting och besvarades under juli–augusti, enkäten besvarades av alla landsting utom Norrbotten.

Ekonomiskt stöd till vidareutbildning

- Studielön är ett ekonomiskt bidrag för studier
- Utbildningstjänst är en anställning med bibehållen grundlön
- Flera landsting har gått från studielön till utbildningstjänst
- 12 landsting har frångått studielön och erbjuder enbart utbildningstjänst från ht 2018
- För vt 2018 uppskattar landstingen att 17 procent av utbildningstjänsterna och tjänsterna med studielön gått till primärvården

Antal personer som beviljats studielön och utbildningstjänst 2016-2018

De vanligaste inriktningarna med ekonomisk ersättning

- Barnmorska, distriktssköterska och psykiatrisk vård (20 landsting)
- Anestesi, intensivvård och operationssjukvård (19 landsting)
- Hälso- och sjukvård för barn och unga (17 landsting)
- Akutsjukvård (14 landsting)
- Kirurgisk vård (13 landsting)
- Medicinsk vård och onkologisk vård (12 landsting)

Mindre vanliga inriktningar

- Ambulanssjukvård (9 landsting)
- Hjärtsjukvård (8 landsting)
- Vård av äldre (7 landsting)
- Palliativ vård (6 landsting)
- Infektionssjukvård (4 landsting)
- Diabetesvård (3 landsting)

Övriga inriktningar

- Ögonsjukvård (7 landsting)
- Rättspsykiatri (1 landsting)
- Neonatalvård (1 landsting)
- Strålbehandling (1 landsting)
- Avancerad klinisk sjuksköterska (1 landsting)

Övrigt

- Grundutbildning (1 landsting)
- Steriltekniker (1 landsting)

Framgångsfaktorer med utbildningstjänst och studielön

- Fler ser möjlighet att studera då inkomsten inte påverkas vid bibehållen lön. Garanterad en anställning som specialistsjuksköterska inom den specialitet som utbildningen leder till (*utbildningstjänst*)
  - Större intresse och söktryck vid övergång från studielön till utbildningstjänst
- Möjlighet att erbjuda fler förmåner, höjer kompetensen i verksamheterna (med professionsmiljarden)
  - Fler utbildar sig inom specialistområden som inte annars är så attraktiva, men ur verksamhetens perspektiv, prioriterade utbildningar
  - Större bredd i inriktningar baserat på analyser från verksamheterna
- Inskolning är i princip klar. Medarbetare i utbildningstjänst kan omsätta teoretiska utbildningsavsnitt succesivt under utbildningstiden
  - Säkrare rekrytering, tillämpning av annonsering och intervjuer, erbjuds tjänst som specialistsjuksköterska (*utbildningstjänst*)

Forts. framgångsfaktorer

- Personen finns kvar i vårdverksamheten under utbildningen. Behåller perspektivet (*utbildningstjänst*)
  - Innehållet i den kliniska delen kan påverkas så det passar med verksamheten när studier och klinisk träning varvas
  - Målstyrd utbildning utifrån verksamhetens behov som till stor del är verksamhetsförlagd, individuella utbildningsplaner görs av universitetslärare och avdelningschef tillsammans med studenten (*utbildningstjänst*)
- Fler specialistutbildade ger högre patientsäkerhet
- Möjlighet till utveckling både gällande kompetens och lön (*utbildningstjänst*)
- Lärosäten tidigarelägger ansökningsprocessen för specialist-utbildning för att underlätta planeringen för verksamheterna

Utmaningar

- Avvaktar att gå utbildningen om man inte får en utbildningstjänst
  - När utbildningstjänst finns är det många sjuksköterskor som tycker att ersättningen vid studielön är för låg
- Behovet av grundutbildade sjuksköterskor ökar
  - Hitta en balans så att man inte utarmar verksamheterna på allmänsjuksköterskor
- Samspel och kommunikation om dimensionering med utbildningsanordnare
- Bidra till att lärosätena har tillräckligt många sökande
  - Svårigheter att fylla platser/studiegrupper inom vissa inriktningar
- Kostnaderna

Forts. utmaningar

- En utmaning är att efter utbildningen erbjuda tjänster som skiljer sig från den tjänsten sjuksköterskan hade innan utbildningen (*studielön*)
- Att medarbetare som utbildats inom ramen för en utbildningstjänst stannar kvar i landstinget
  - Att veta om verksamheterna får behålla dem efter utbildningen.
En annan utmaning är att veta om de klarar av utbildningen
- Förväntningar på betald utbildning skapas, orättvist mot övriga professioner/yrkesgrupper som inte har utbildning till specialist eller på avancerad nivå

Övergripande sammanfattning

- 12 landsting erbjuder endast utbildningstjänst från ht 2018
- Utbildningstjänsterna har ökat i antal 2016–2018
- Antalet tjänster med studielön har minskat 2016–2018
- Totala antalet personer som beviljats ekonomisk ersättning för studier till specialistsjuksköterska eller barnmorska har ökat 2016–2018
- Ökningen i antal 2017–2018 har varit mindre jämfört med 2016–2017 vilket kan bero på;
- höjda ersättningsnivåer
- intag/beviljande av ersättning vartannat år/termin,
- svårigheter att släppa personer från verksamheterna.

Mer information finns på:
www.socialstyrelsen.se